

Onderzoek beschermde fauna Van Rosenburgweg/Hippe Kip te Nijmegen

Inventarisatie beschermde soorten,
effectbepaling en maatregelen in het kader van
de Wet natuurbescherming

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Onderzoek beschermde fauna Van Rosenburgweg/Hippe Kip te Nijmegen

Inventarisatie beschermde soorten, effectbepaling en
maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming

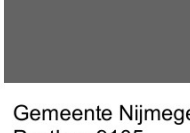
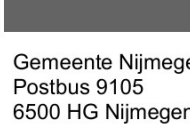

Onderzoek beschermde fauna Van Rosenburgweg/Hippe Kip te Nijmegen

Inventarisatie beschermde soorten, effectbepaling en maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming

Status uitgave: eindrapport

Rapportnummer: 22-232
Projectnummer: 22-0039
Datum uitgave: 8 december 2022
Projectleider:
Tweede lezer:
Foto voorzijde:
Naam en adres opdrachtgever: Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
Referentie opdrachtgever: VPL-303933
Akkoord voor uitgave:
Datum van akkoord: 29 november 2022

Graag citeren als:
M. 2022. Onderzoek beschermde fauna Van Rosenburgweg/Hippe Kip te Nijmegen. Inventarisatie beschermde soorten, effectbepaling en maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, rapportnr. 22-232. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: beschermde soorten, Wet natuurbescherming, Hippe Kip, Van Rosenburgweg, Nijmegen.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.

Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Voorwoord

De gemeente Nijmegen is voornemens aan de Van Rosenburgweg (plangebied Hippe Kip) nieuwe (garage)bedrijven te vestigen. Om de effecten van het plan op beschermde soorten van de Wet natuurbescherming (Wnb) te beoordelen heeft Bureau Waardenburg in 2021 een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (2021). Vervolgens is in 2022 een aanvullende inventarisatie naar het voorkomen van beschermde soorten uitgevoerd. In dit rapport staan de resultaten van de inventarisatie beschreven en zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten beoordeeld. Het rapport dient als onderbouwing voor een ontheffingsaanvraag van de Wnb.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

veldonderzoek vermiljoenkever, das, eekhoorn, steenmarter, huismus, gierzwaluw en vleermuizen en rapportage;
veldonderzoek vermiljoenkever, das, eekhoorn, uilen, rapportage en projectleiding
veldonderzoek das, uilen, roofvogels en vleermuizen;
veldonderzoek kleine marterachtigen en steenmarter;
veldonderzoek kleine marterachtigen en steenmarter;
veldonderzoek vleermuizen;
veldonderzoek huismus;
veldonderzoek vermiljoenkever.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Verantwoording, actualiteit gegevens	6
2 Plangebied en werkzaamheden	8
2.1 Plangebied	8
2.2 Beschrijving van de ingreep	8
3 Materiaal en methoden	10
3.1 Onderzochte soorten	10
3.2 Vermiljoenkever	10
3.3 Das	10
3.4 Eekhoorn	11
3.5 Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)	12
3.6 Steenmarter	13
3.7 Vleermuizen	13
3.8 Huismus	15
3.9 Gierzwaluw	16
3.10 Uilen (ransuil, kerkuil en steenuil)	16
3.11 Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik, sperwer)	17
4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten	18
4.1 Vermiljoenkever	18
4.2 Das	18
4.3 Eekhoorn	20
4.4 Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)	21
4.5 Steenmarter	21
4.6 Vleermuizen	22
4.7 Huismus	24
4.8 Gierzwaluw	24
4.9 Uilen (ransuil, steenuil en kerkuil)	24
4.10 Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik en sperwer)	25
4.11 Overige soorten	25
5 Effecten op beschermde diersoorten	26
5.1 Vermiljoenkever	26
5.2 Das	26
5.3 Eekhoorn	26

5.4	Kleine marterachtigen	26
5.5	Steenmarter	26
5.6	Vleermuizen	26
5.7	Huismus	27
5.8	Gierzwaluw	27
5.9	Uilen (ransuil, steenuil en kerkuil)	27
5.10	Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik, sperwer)	27
6	Beoordeling Wet natuurbescherming en maatregelen	28
6.1	Overtreding verbodsbepalingen, ontheffing Wnb en mitigerende maatregelen	28
7	Literatuur	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Nijmegen is voornemens aan de Van Rosenburgweg (plangebied Hippe Kip) nieuwe (garage)bedrijven te vestigen. Uit de in 2021 uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming (Nijmegen 2021) bleek dat het plangebied potentieel geschikt leefgebied is voor vermiljoenkever, das, eekhoorn, kleine marterachtigen, steenmarter, vleermuizen, huismus, gierzwaluw, roofvogels en uilen. De quickscan concludeerde dat aanvullend onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied noodzakelijk was om een effectbeoordeling te maken voor de ingreep.

In dit rapport staan de resultaten van de inventarisatie naar beschermde soorten. In dit rapport worden de volgende vragen beantwoord:

- Voor welke beschermde soorten heeft het plangebied een functie? Welke functie is dat? (Hoofdstuk 4)
- Wat is het effect van de voorgenomen werkzaamheden op de aanwezige beschermde soort(en)? (Hoofdstuk 5)
- Is er een effect op de (gunstige) staat van instandhouding van de betreffende soort(en)? (Hoofdstuk 5)
- Welke verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden (mogelijk) overtreden en is voor het werk een ontheffing nodig of kan gebruikt gemaakt worden van de Gedragscode soortbescherming gemeenten (Stadswerk, 2020)? (Hoofdstuk 6)
- Welke maatregelen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of te beperken zijn noodzakelijk? (Hoofdstuk 6).

Dit rapport gaat in op de effecten van de ingreep in het plangebied Hippe Kip. In de naastgelegen plangebieden Streekweg en Teersdijk zijn ook ontwikkelingen voorzien (Nijmegen *et al.*, 2022a en b). Voor de beoordeling van effecten op das wordt daarom ook de ingreep in naastgelegen plangebieden meegenomen.

1.2 Verantwoording, actualiteit gegevens

Dit rapport is opgesteld op basis van de in 2022 uitgevoerde inventarisatie en de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 5 maart 2022 en nogmaals op 30 september 2022. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. één km om het plangebied en gegevens tot tien jaar oud.

Veldonderzoek

Het plangebied is in de periode maart 2022 t/m september 2022 onderzocht op de aanwezigheid vermiljoenkever, das, eekhoorn, kleine marterachtigen, steenmarter,

veermuizen, huismus, gierzwaluw, roofvogels en uilen. Detailinformatie over de onderzoeksmethodiek staat in Hoofdstuk 3.

De conclusie in dit rapport is gebaseerd op gegevens van 2022. De gegevens over beschermde soorten zijn drie jaar houdbaar tot 2025. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt of wordt uitgevoerd na 2025 kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn. Indien de periode van uitvoering wijzigt kan een actualisatie van de rapportage aan de orde zijn. Dit kan tevens gevolgen hebben voor de geldigheid van een verleende Wnb ontheffing.

Kaartondergronden

De in de rapportage gebruikte kaartondergronden zijn verkregen via Esri Nederland, Community Map Contributors.

Medewerkers

Het onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] en [REDACTED]. Aansturing heeft plaatsgevonden door [REDACTED] projectleider bij Bureau Waardenburg. Deze onderzoekers zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Bureau Waardenburg is gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2015. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Plangebied

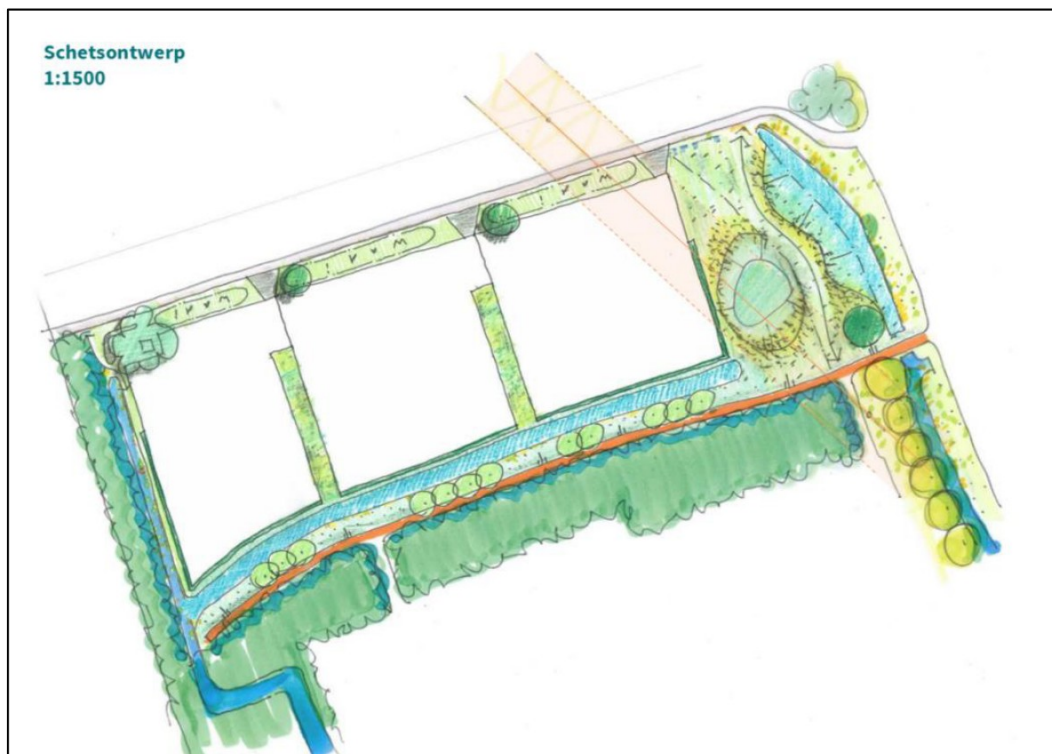
Het plangebied Hippe Kip ligt aan de Van Rosenbergweg in Nijmegen en wordt verder omsloten door de Streekweg, de A73 en de Teersdijk (Figuur 1). Het plangebied bestaat uit verschillende percelen die voornamelijk worden gebruikt voor veehouderij. In het plangebied zijn drie woningen aanwezig (Van Rosenbergweg 21 (de Hippe Kip met oude legbatterijen), Teersdijk 240 en van Rosenbergweg 27), met bijbehorende schuren en opstallen. Een gedetailleerde beschrijving van het plangebied staat in de quickscan rapportage [REDACTED] 2021).

Figuur 1 Globale ligging van het plangebied Hippe Kip aangegeven met rode lijn (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN).

2.2 Beschrijving van de ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De ontwikkeling is in een verkennende fase en betreft het realiseren van (garage)bedrijven in het plangebied Hippe Kip (Figuur 2). Rondom het plangebied worden watergangen, plasdras zones en wadi's aangelegd voor de berging van regenwater. De noordoosthoek van het plangebied ter hoogte van de Streekweg/Van Rosenbergweg wordt ingezet voor nieuwe natuur en gekoppeld aan de groenzone weterring/Streekweg. Dit betreft een groenstrook in de vorm van grasland met een houtwal grenzend aan de weterring. In de noordoosthoek van het plangebied liggen in huidige vorm deels ook de oude kippenschuren. Het is onbekend wanneer de werkzaamheden plaats zullen vinden.

Figuur 2 Schetsontwerp ingreep (bron: Gemeente Nijmegen).

3 Materiaal en methoden

3.1 Onderzochte soorten

In 2022 is veldonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van (vaste rust- en verblijfplaatsen van) vermiljoenkever, das, eekhoorn, kleine marterachtigen, steenmarter, vleermuizen, huismus, gierzwaluw, uilen en roofvogels. Hieronder is in detail de methodiek per soort beschreven.

3.2 Vermiljoenkever

Voor de inventarisatie van de vermiljoenkever bestaat geen standaard protocol. De methodiek is gebaseerd op het kennisblad vermiljoenkever van EIS (2022). Op twee locaties in het plangebied is potentieel leefgebied in de vorm van oude bomen en rottende stamdelen aanwezig. Het betreft ongeveer vijf bomen in de meest noordoostelijke hoek en ongeveer tien bomen langs de westkant van het plangebied. Deze locaties zijn tweemaal bezocht door minimaal twee onderzoekers, waarvan minstens één insectdeskundige. De bezoeken vonden plaats in de actieve periode van vermiljoenkever (februari - juni). Van potentieel geschikte stammen zijn steekproefsgewijs kleine stukjes schors verwijderd om de aanwezigheid van vermiljoenkever te inventariseren. In tabel 3.1 zijn de onderzoeksdata van de inventarisatie weergegeven.

Tabel 3.1 Overzicht data inventarisatie vermiljoenkever.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
29-03-2022		2
18-05-2022	50	3

3.3 Das

Het plangebied is onderzocht op voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied (BIJ12, 2017a). Hierbij zijn ook twee naastgelegen plangebieden meegenomen om het gehele leefgebied van das in kaart te brengen (van der Wal *et al.*, 2022a en b). Het onderzoek bestond uit drie onderdelen:

- Drie veldbezoeken overdag gericht op het zoeken van sporen van dassen (verblijfplaatsen, prenten uitwerpselen, jaren, wissels);
- Drie veldbezoeken 's avonds met een warmtebeeldcamera;
- Het plaatsen van twee cameravallen die gedurende zes weken foto-opnamen hebben gemaakt bij beweging. Deze waren ook gericht op kleine marterachtigen en steenmarter.

Tijdens de avondbezoeken is met een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion 2 XP50 pro) door één onderzoeker gedurende twee uur rondgelopen en gepost op locaties die geschikt zijn voor das (langs de randen van de percelen, bij ruige hoekjes en bij de greppels). De locaties van de cameravallen staan in Figuur 3 (paragraaf 3.5). De beste periode om onderzoek uit te voeren naar das is september t/m mei (BIJ12, 2017a). In tabel 3.2 zijn de onderzoeksdata van de inventarisatie weergegeven.

Tabel 3.2 Overzicht data inventarisatie das.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
Veldbezoek overdag		
10-03-2022		2
29-03-2022	19	2
18-10-2022	>100	2
Veldbezoek 's avonds		
11-3-2022		1
24-03-2022	13	1
14-04-2022	21	1
Cameravallen		
10-3-2022 – 21-04-2022	42	n.v.t.

3.4 Eekhoorn

Voor onderzoek naar eekhoorn bestaat geen standaard protocol. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het kennisblad van de Zoogdiervereniging (2022). Het plangebied is tweemaal in maart onderzocht op aanwezigheid van eekhoorns, sporen van eekhoorns (vraatsporen en prenten) en eekhoornnesten. In tabel 3.3 zijn de onderzoeksdata van de inventarisatie weergegeven.

Tabel 3.3 Overzicht data inventarisatie eekhoorn.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
Veldbezoek		
10-03-2022		2
29-03-2022	19	2

3.5 Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

Het onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd volgens de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Rijksoverheid, 2017). Deze schrijft onderzoek met verschillende methodieken voor, gedurende minimaal zes weken binnen de periode maart – augustus. Het onderzoek is uitgevoerd met vijf sporenbuizen, twee cameravallen (dezelfde als gebruikt voor das) en drie marterkisten, die gedurende zes weken in de periode maart – april beelden en sporen hebben verzameld. Op 31 maart 2022 heeft een tussencontrole plaatsgevonden, waarbij sporenvellen in de sporenbuizen en geheugenkaartjes en batterijen van de camera's zijn verwisseld. De sporenbuizen, cameravallen en marterkisten zijn geplaatst op locaties waar de trefkans op doelsoorten het grootst is (locaties waar dieren langs bewegen, b.v. langs een greppel of langs een hekwerk of op een locatie waar veel dekking aanwezig is). In Figuur 3 zijn de locaties van de cameravallen, sporenbuizen en marterkisten weergegeven. De exacte onderzoeksdata zijn weergegeven in Tabel 3.4.

Figuur 3 Locaties sporenbuizen, cameravallen en marterkisten.

Tabel 3.4 Onderzoekperiode inventarisatie kleine marterachtigen.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
Onderzoekperiode		
10-3-2022 – 21-04-2022	42	n.v.t.
Tussentijdse controle materiaal		
31-3-2022		

3.6 Steenmarter

Voor onderzoek naar steenmarter bestaat geen standaard protocol en is gebruik gemaakt van de Handreiking Kleine Marters (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2017) en het kennisblad steenmarter van de Zoogdiervereniging (2022). Onderzoek naar steenmarter vindt plaats in de periode maart – mei, omdat steenmarters dan het meest actief zijn. Het onderzoek naar steenmarter heeft plaatsgevonden door een éénmalige gebouweninspectie op 29 maart 2022. Hierbij zijn de oude legbatterijen en schuren van de Hippe Kip en de schuren behorende bij de Van Rosenburgweg 27 bekeken. De gebouwen zijn van binnen onderzocht op sporen en uitwerpselen van steenmarter. Van de overige gebouwen is op voorhand uitgesloten dat steenmarters hier een verblijfplaats hebben, omdat toegangsmogelijkheden ontbreken. Daarnaast is nagegaan bij de bewoners en beheerder van het terrein of ze geluiden, stank of sporen hebben waargenomen in de afgelopen jaren die kunnen duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats van steenmarter in het plangebied. Ook is tijdens de inventarisatierondes tussen zonsondergang en opgang voor andere soortgroepen gelet op de aanwezigheid van steenmarters. Daarnaast zijn gedurende zes weken cameravallen in het plangebied geplaatst (dezelfde als voor das en kleine marterachtigen). De locaties van de cameravallen zijn te vinden in Figuur 3 (paragraaf 3.5). De exacte onderzoeksdata zijn weergegeven in Tabel 3.5.

Tabel 3.5 Onderzoeksdata inventarisatie steenmarter.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
Gebouweninspectie		
29-03-2022		1
Cameravallen		
10-3-2022 – 21-04-2022	42	n.v.t.

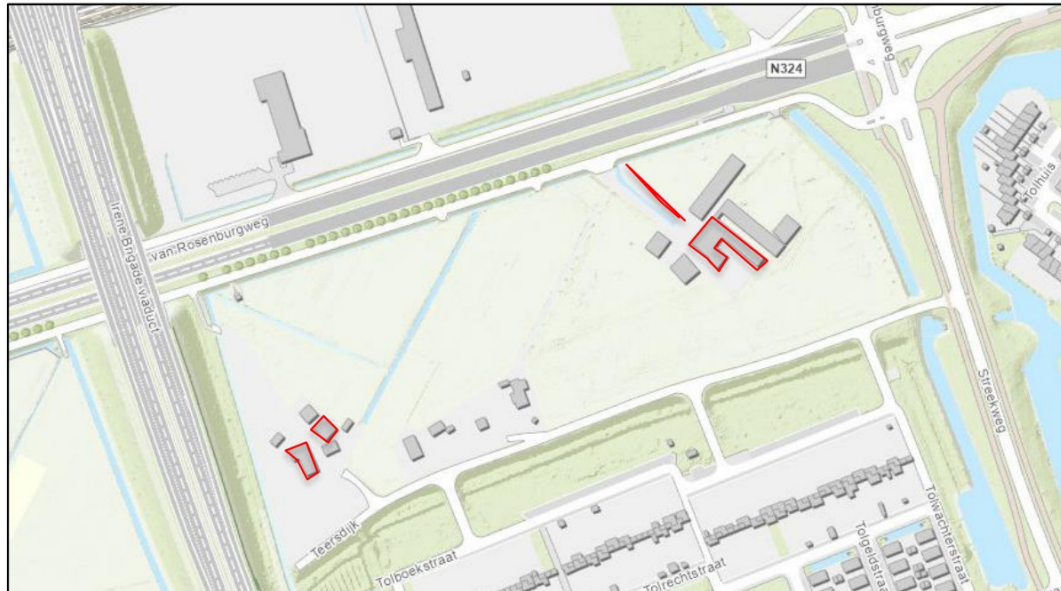
3.7 Vleermuizen

Het onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2021. Het onderzoek was gericht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen. Hiervoor is het plangebied vijfmaal bezocht: driemaal in mei - juli 2022 gericht op zomer- en kraamverblijven en tweemaal in augustus – oktober gericht op paar- en overwinteringsplaatsen.

Er zijn in de periode mei-juli twee avondronden en één ochtendronde uitgevoerd. Tussen het eerste en laatste veldbezoek zaten 49 dagen. Dit is conform het protocol dat een tussenperiode van 20 (minimaal 10) dagen adviseert. In het najaar zijn twee avondbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van 43 dagen. Ook dit is conform het vleermuisprotocol (minimaal 20 dagen). De bezoeken zijn minimaal een uur na zonsondergang gestart.

Potentiële verblijfplaatsen waren beperkt tot enkele (geclusterde) gebouwen en bomen rondom twee erven. Hierdoor kon worden volstaan met één onderzoeker per erf, waarbij minimaal 75% van de potentiële verblijfplaatsen door één onderzoeker kon worden overzien. In Figuur 4 zijn de locaties met potentiële verblijfplaatsen weergegeven. De bezoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden (zie tabel 3.6).

Figuur 4 Locaties met potentiële verblijfplaatsen aangegeven met rode lijn.

Tijdens het veldwerk is gelet op roepende dieren en verblijfplaats indicerend gedrag (in- en uitvliegende dieren, baltsvluchten en het zwermgedrag bij de bebouwing en bomen). Ook is gelet op sociale geluiden van vleermuizen rond uitvliegtijd. Vlak voor het uitvliegen van vleermuizen kunnen sociale geluiden van de dieren in de verblijfplaats worden gehoord waardoor de locaties van de uitvliegopeningen kunnen worden gevonden.

Er is bij het vleermuisonderzoek gebruik gemaakt van batdetectors van het type Petterson D240. Met opname apparatuur (Edirol) zijn geluidsopnames gemaakt van lastig van elkaar te onderscheiden soorten. De opnames zijn met het programma BatSound geanalyseerd.

Tabel 3.6 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie vleermuizen.

Datum	Tijd (u)	Tijd (u) zon op/ onder	Weer	Aantal tussenliggen de dagen t.o.v. de voorgaande vergelijkbare ronde	Aantal onder- zoekers
16-05-2022	21:15 – 23:30	21:25	19°C, 1 Bft, geen neerslag		2

08-06-2022	03:10 – 05:15	05:15	15°C, 2 Bft, geen neerslag	n.v.t.	2
04-07-2022	21:45 – 00:10	21:58	18°C, 2 Bft, geen neerslag	49	2
17-08-2022	21:55 – 00:00	20:57	15°C, 1 Bft, geen neerslag		2
29-09-2022	20:15– 22:20	19:19	12°C, 0-1 Bft, geen neerslag	43	2

3.8 Huismus

Het onderzoek naar nestplaatsen van de huismus in de gebouwen is in overeenstemming met de richtlijnen voor inventarisatie in het Kennisdocument huismus uitgevoerd (BIJ12, 2017b). Het onderzoek is uitgevoerd aan de Van Rosenburgweg 21 en 27 en de bijbehorende schuren. Voor Teersdijk 240 zijn nestplaatsen van huismus op voorhand uitgesloten, omdat invliegopeningen ontbreken. Het Kennisdocument gaat uit van twee veldbezoeken tussen 1 april en 20 juni, tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. De provincie Gelderland hanteert sinds 22-6-2021 de volgende aangescherpte richtlijnen voor huismusonderzoek:

- 2 bezoeken tussen 1 april en 15 mei met een minimale tussenperiode van 10 dagen;
- tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang.

Het onderzoek voldoet aan deze eisen (zie tabel 3.7).

Het huismussenonderzoek in plangebied is te voet uitgevoerd door één of twee onderzoekers (tabel 3.7). Voor het onderzoek volstaat uitvoering door één onderzoeker, maar bij het eerste veldbezoek is het onderzoek door twee onderzoekers uitgevoerd, zodat het onderzoek in kortere tijd kon worden uitgevoerd. Hierbij heeft één onderzoeker de bebouwing aan Van Rosenburg 21 onderzocht en één onderzoeker de bebouwing aan de Van Rosenburgweg 27. Het onderzoek is in de ochtenduren uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken in het plangebied is gelet op territorium indicerend gedrag zoals zingende huismussen, parende huismussen, huismussen die onder de pannen kropen met nestmateriaal of aan- en afvliegen om jongen te voeren. Daarnaast is gelet op de locaties waar huismussen foerageren.

Tabel 3.7 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie huismus.

Datum	Tijd (u)	Tijd (u) zon op	Weer	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
12-04-2022	08:50 – 10:30	06:47	17°C, 1 Bft, geen neerslag		2
10-05-2022	08.00 - 10.00	05:52	16°C, 2 Bft, geen neerslag	28	1

3.9 Gierzwaluw

Het onderzoek naar nestplaatsen van de gierzwaluw in de bebouwing is conform het Kennisdocument Gierzwaluw uitgevoerd (BIJ12, 2017c). Het onderzoek is uitgevoerd aan de woningen aan Van Rosenburgweg 21 en 27. Voor Teersdijk 240 zijn nestplaatsen van gierzwaluw op voorhand uitgesloten, omdat invliegopeningen ontbreken. Het protocol vermeldt drie veldbezoeken tussen 15 mei en 15 juli, tussen 2 uur voor zonsondergang tot en met zonsondergang met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Eén bezoek moet plaatsvinden tussen 20 juni en 7 juli i.v.m. de aanwezigheid van bedelende jongen in het nest.

De provincie Gelderland hanteert sinds 22-6-2021 de volgende aangescherpte richtlijnen voor gierzwaluwonderzoek:

- 3 bezoeken tussen 1 juni en 15 juli met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken;
- tussen 21u en 22:30u op locatie.

Het onderzoek voldoet aan deze eisen (zie tabel 3.8).

De bezoeken in het plangebied zijn uitgevoerd bij goede weersomstandigheden (tabel 3.8). Tijdens de veldbezoeken is gelet op overvliegende vogels, groepjes zwaluwen die gierend langs bebouwing vliegen en invliegende vogels. Ook is gelet op gierzwaluwen die de gevels van gebouwen aantikken op zoek naar nestplaatsen, vogels die uit de nestplaats vliegen, roepende dieren vanuit de nestplaats en mestsporen aan gevels. De onderzoeker verplaatste zich lopend in het plangebied. Omdat het twee woningen betrof en gierzwaluwen hoog in de lucht vliegen waren de potentiële nestlocaties goed te overzien door één onderzoeker. Op 4 juli is het onderzoek voorafgaand aan het vleermuisonderzoek uitgevoerd waardoor ook gierzwaluwen die later in- en uitvliegen waargenomen konden worden.

Tabel 3.8 Overzicht data en weersomstandigheden inventarisatie gierzwaluw.

Datum	Tijd (u)	Weer	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
08-06-2022	20:50-22:40	15°C, 1 Bft, geen neerslag	-	1
21-06-2022	19:50 - 22:45	19°C, 1 Bft, geen neerslag	13	1
04-07-2022	20:50 - 22.40	18°C, 2 Bft, geen neerslag	13	1

3.10 Uilen (ransuil, kerkuil en steenuil)

Het onderzoek naar uilen heeft plaatsgevonden in drie onderzoeksronden tussen maart en 15 april met minimaal een maand tussen het eerste en laatste bezoek (BIJ12, 2017d;

2017e; 2017f). De onderzoeken vonden na zonsondergang plaats. Bij de veldbezoeken is in het plangebied gezocht naar roepende uilen, piepende jongen en braakballen. Bij elk bezoek zijn baltsroepen van ransuil en steenuil afgespeeld om reacties van uilen op te wekken in de vorm van territoriale roepen. Daarnaast is nagegaan bij de bewoners en beheerder van het terrein of ze individuen, geluiden of sporen hebben waargenomen in de afgelopen jaren die kunnen duiden op de aanwezigheid van een nestplaats van uilen in het plangebied. Ook is tijdens de gebouweninspectie voor steenmarter in de gebouwen gelet op sporen van uilen zoals braakballen. In tabel 3.9 zijn de exacte onderzoeksdata te vinden.

Tabel 3.9 Onderzoeksdata en weersomstandigheden inventarisatie uilen.

Datum	Aantal tussenliggende dagen	Aantal onderzoekers
11-03-2022		1
24-03-2022	13	1
14-04-2022	21	1

3.11 Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik, sperwer)

Het onderzoek naar buizerd heeft plaatsgevonden volgens de soortenstandaard van buizerd. Voor de overige soorten zijn de richtlijnen voor tellingen van Sovon (2022) gebruikt. Voor het inventariseren van buizerd zijn vier rondes uitgevoerd na zonsondergang in de periode maart tot half juni met een minimale tussenperiode van tien dagen (BIJ12, 2017g). Voor boomvalk geldt een onderzoeksperiode van april t/m september, voor havik van februari t/m juli en voor sperwer van maart t/m half juli. Het eerste bezoek vond plaats toen de bomen nog niet in blad stonden en de bomen dus goed geïnspecteerd konden worden op nesten. Voor het onderzoek naar roofvogels is gekozen voor vier gerichte veldbezoeken en één extra ronde tijdens het huismusonderzoek op 12 april. Hierbij is gelet op roepende/territoriale vogels, plukplaatsen en mestsporen bij potentiële nestbomen. In tabel 3.10 zijn de onderzoeksdata te vinden.

Tabel 3.10 Onderzoeksdata en weersomstandigheden inventarisatie roofvogels.

Datum	Aantal tussenliggende Dagen	Aantal onderzoekers
11-03-2022		1
12-04-2022	32	2
16-05-2022	66	1
17-06-2022	32	1

4 Betekenis plangebied voor beschermde soorten

In dit hoofdstuk is de betekenis van het plangebied voor beschermde soorten beschreven op basis van de resultaten van de inventarisatie en beschikbare bronnen.

4.1 Vermiljoenkever

Bronnenonderzoek

In 2018 zijn drie waarnemingen gedaan van vermiljoenkevers op 500 meter ten zuidoosten van het plangebied (NDFF). Overige waarnemingen zijn niet bekend van de afgelopen tien jaar.

Veldonderzoek

Vijf bomen in de noordoosthoek en tien langs de westkant van het plangebied zijn in potentie geschikt als leefgebied voor de vermiljoenkever, omdat dit rottende bomen en oude stammen betreft. Er zijn bij deze bomen in 2022 geen vermiljoenkevers aangetroffen. Op andere locaties in het plangebied zijn geen geschikte broedbomen aanwezig voor de soort. Het plangebied heeft geen functie voor vermiljoenkever.

4.2 Das

Voor das is het leefgebied in kaart gebracht door naast het onderhavige plangebied ook twee naastgelegen plangebieden te beoordelen.

Bronnenonderzoek

In de afgelopen tien jaar zijn 15 waarnemingen gedaan van dassen binnen 1 km van het plangebied (NDFF). In het plangebied zelf is één waarneming van de das gedaan in 2019 langs de Van Rosenburgweg. In het bos langs de Streekweg (buiten het plangebied) zijn een burcht en een bijburcht aanwezig (Hoefsloot, 2014).

Veldonderzoek

Tijdens de veldbezoeken in maart 2022 zijn geen sporen of verblijfplaatsen (burchten of pijpen) van das binnen het plangebied Hippe Kip waargenomen. Met de cameravallen en tijdens de avondbezoeken met warmtebeeldcamera zijn geen dassen waargenomen in het plangebied. Op 5 juli 2022 is net buiten plangebied Hippe Kip een jonge das waargenomen tijdens het vleermuiswerk. Op 6 oktober 2022 is een volwassen dier ter hoogte van de burcht langs de Streekweg gezien. Dit dier sleepte met plantaardig (nest)materiaal. Op 18 oktober heeft naar aanleiding van met name deze laatste waarneming een aanvullend veldbezoek plaatsgevonden. Deze waarnemingen (sporen en verblijfplaatsen) zijn weergegeven in Figuur 5.

Verblijfplaatsen

De bekende hoofdburcht langs de Streekweg (buiten het plangebied), welke ongeveer 10 dassenpijpen omvat, was in maart 2022 niet recent belopen en er zijn rondom de burcht ook geen sporen van de das aangetroffen. Tijdens het aanvullende veldbezoek op 18

oktober bleek dat 4 á 5 pijpen van de burcht weer actief in gebruik waren. Rondom de burcht waren tal van sporen van das waarneembaar, mestputjes, foerageersporen etc. Daarnaast is langs de watergang aan de zuidwestkant van het plangebied Hippe Kip een bijburcht en dassenpijp aangetroffen (Figuur 5).

Op 5 juli 2022, is een jonge das waargenomen net buiten het plangebied Hippe Kip ter hoogte van de woning aan de Van Rosenburgweg 27. De ter plaatste aanwezige bijburcht en dassenpijp wordt mogelijk door ditzelfde dier (of meerdere dieren) gebruikt. Vanuit de bijburcht was een wissel waarneembaar die onder het hek richting de woning aan de Van Rosenburgweg 27 liep. Aan het hek zat dassenhaar.

Foerageergebied

Het plangebied Hippe Kip en de directe omgeving is zeer geschikt foerageergebied voor das en heeft naar verwachting een essentiële functie als leef-/foerageergebied en/of verbindingszone voor das. Er zijn twee dassenwissels aangetroffen. Één ter hoogte van de bijburcht bij de Van Rosenburgweg 27 en één ter hoogte van boerderij Hippe Kip (op de plek waar deze wissels het hek passeren zat dassenhaar aan het hek). De relatief kleinschalig ingerichte weilanden bieden goede foerageermogelijkheden voor de das. In de omgeving is dit type foerageergebied in beperkte mate aanwezig. Alternatief foerageergebied ligt met name ten noorden van de Van Rosenburgweg, ten westen van de A73 (Berendonck) en stadspark Staddijk. Dit foerageergebied wordt naar alle waarschijnlijkheid al gebruikt door andere dassenfamilies. Hierdoor is het plangebied 'Hippe Kip' van essentiële waarde voor das. Ook het plangebied Streekweg (█ et al. 2022b), waar sporen en een dassenwissel zijn aangetroffen, is eveneens geschikt foerageergebied en vormt daarom eveneens een essentiële functie als leefgebied en/of verbindingszone voor das. Het deelgebied aan de noordzijde van Teersdijk (█ et al. 2022a) betreft geschikt leefgebied en heeft om dezelfde reden als plangebied Hippe Kip en Streekweg een essentiële functie voor das. Het deelgebied aan de zuidwestzijde van Teersdijk lijkt minder geschikt. Het voorheen dichtbegroeide bos ligt door de omliggende watergangen relatief geïsoleerd. Recent heeft er echter een grote ingreep plaatsgevonden waarbij in het bos een groot en breed pad is gemaakt, dat het meest lijkt op een crossbaan. Het is onbekend waarvoor de ingreep heeft plaatsgevonden, echter mogelijk heeft de ingreep geleid tot gedrag waarbij het gebied vermeden wordt. Het bos kan een deel van het jaar voor voedsel zorgen (o.a. bramen/paddenstoelen) en zorgt voor een bufferzone, waardoor verstoring in de aangrenzende gebieden wordt geminimaliseerd. Hiermee heeft ook het bos een essentiële functie.

Figuur 5 Waarnemingen das en geschiktheid van leefgebied van de plangebieden Hippe Kip, Teersdijk en Streekweg.

4.3 Eekhoorn

Bronnenonderzoek

In de afgelopen tien jaar zijn 23 waarnemingen gedaan van eekhoorns binnen 1 km van het plangebied (NDFF). In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen gedaan van eekhoorns.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten waargenomen binnen het plangebied. Gedurende het veldbezoek op 18 mei 2022 is één eekhoorn waargenomen buiten het plangebied in het westelijke deel van het woonwagenkamp ter hoogte van de Tolbroekstraat (Figuur 6). Deze eekhoorn kwam vanuit de bosopstand langs de A73 gerend. Op een cameraval buiten het plangebied (in plangebied Teersdijk) in de zuidwesthoek van het bosperceel ten zuiden van het plangebied is een eekhoorn waargenomen (oranje stip met CV in Figuur 6). Mogelijk foerageren enkele (naar verwachting 1 of 2) eekhoorns in het bosperceel. Deze hebben mogelijk hun nesten in de groenstrook langs de A73 of het bosperceel tussen de watergang en de Streekweg (buiten het plangebied). Er zijn geen nesten in het plangebied Hippe Kip en de directe omgeving daarvan aanwezig. In de omgeving is voldoende foerageergebied beschikbaar voor de eekhoorn (bospercelen tussen watergang en Streekweg). Deze bospercelen wordt niet aangetast door de ingreep, ook niet door de ontwikkelingen in de aanpalende plangebieden. Het plangebied heeft geen essentiële functie als leefgebied voor de eekhoorn.

Figuur 6 Waarnemingen van eekhoorn aangegeven met oranje stippen. De stip met CV betreft een cameraval. Het onderzoeksgebied omvat naast het plangebied Hippe Kip ook de naastgelegen plangebieden Streekweg en Teersdijk.

4.4 Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

Bronnenonderzoek

In de afgelopen tien jaar zijn 3 waarnemingen gedaan van bunzing binnen 1 km van het plangebied (NDFF). Één van deze waarnemingen was een verkeersslachtoffer op de Van Rosenburgweg, op 50 meter van het plangebied Hippe Kip. Van hermelijn en wezel zijn geen waarnemingen bekend binnen 1 km van het plangebied.

Veldonderzoek

Zowel de cameravallen, marterkisten en sporenbuizen hebben géén kleine marterachtigen vastgelegd gedurende de zes weken van het onderzoek. De onderzoeksmaterialen hebben gedurende de periode goed gewerkt want er zijn beelden gemaakt van diverse andere soorten (eekhoorn en huiskatten) en sporen van muizen gevonden op de sporenvellen in de sporenbuizen. Ook tijdens de overige veldbezoeken voor andere soortgroepen zijn geen waarnemingen gedaan of sporen gevonden van kleine marterachtigen. Op basis van het bronnenonderzoek en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen functie heeft voor de kleine marterachtigen bunzing, wezel en hermelijn.

4.5 Steenmarter

Bronnenonderzoek

In de afgelopen 10 jaar zijn 4 waarnemingen gedaan van steenmarter binnen een straal van 1 km van het plangebied (NDFF). Steenmarter is met name langs de A73 foeragerend

waargenomen. In het plangebied Hippe Kip zijn geen waarnemingen van steenmarter bekend.

Veldonderzoek

Tijdens de inspectie van de oude legbatterijen van de Hippe Kip zijn veel sporen van steenmarter waargenomen. Dit betreft oude en verse uitwerpselen (Figuur 7). Omdat het om een beperkt aantal uitwerpselen gaat en er verder geen steenmarters zijn waargenomen betreft het een verblijfplaats van waarschijnlijk één dier en geen kraamverblijfplaats.

Figuur 7 (Mest)sporen van steenmarter in de oude legbatterij van de Hippe Kip.

4.6 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

In de NDFF staan voor de afgelopen tien jaar zes waarnemingen van gewone dwergvleermuis binnen 1 km van het plangebied (NDFF). Het betreft foeragerende dieren. Verblijfplaatsen zijn niet bekend in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen.

Veldonderzoek

Gewone dwergvleermuis – kraamverblijven en zomerverblijfplaatsen

Er is geen aanwijzing gevonden dat de bebouwing en de bomen in het plangebied een functie hebben als kraam- of zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Er zijn nergens in het plangebied zwermende of in- of uitvliegende dieren waargenomen. Er zijn geen vleermuizen waargenomen die gedrag vertoonden dat wijst op de aanwezigheid van een verblijfplaats. Tijdens de drie veldbezoeken in het kraamseizoen zijn gewone dwergvleermuizen alleen overvliegend of foeragerend waargenomen (zie onder foerageergebied en vliegroutes).

Gewone dwergvleermuis – paar- en winterverblijven

Tijdens de najaarsrondes zijn gewone dwergvleermuizen alleen foeragerend of overvliegend waargenomen. Er is geen baltsactiviteit waargenomen. Geen van de gewone dwergvleermuizen vertoonden binding met de bomen of met de bebouwing. Op basis van deze waarnemingen is een paar- of winterverblijfplaats in het plangebied uitgesloten.

Gewone dwergvleermuis – foerageergebied en vliegroutes

Foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn met name waargenomen langs de randen van het plangebied. Gezien het beperkte aantal waarnemingen binnen het plangebied (74 waarnemingen gedaan door twee onderzoekers gedurende vijf bezoeken) en het aanbod aan alternatieven in de directe omgeving heeft het plangebied geen essentiële functie als foerageergebied. De bomenrij langs de Van Rosenburgweg is een vliegroute van vleermuizen die door ongeveer tien dieren gebruikt wordt (Figuur 8). De dieren vliegen in de avond van oost (waarschijnlijk vanuit verblijfplaatsen in de woonwijk (Tolhuis) naar west (foerageergebieden ten westen van de A73) en vliegen in de ochtend weer terug. Het betreft een essentiële vliegroute, omdat er geen andere geleidende groenstructuren van oost naar west aanwezig zijn.

Figuur 8 Vliegroute van ongeveer tien gewone dwergvleermuizen langs de Van Rosenburgweg.

Overige vleermuissoorten

Er zijn geen verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen vastgesteld. Tijdens alle rondes is één laatvlieger over het plangebied gevlogen. Deze had geen binding met het plangebied zelf en is ook niet foeragerend waargenomen in het plangebied. Ook is tijdens de voorjaarsronde op 8 juni één ruige dwergvleermuis, één rosse vleermuis en zijn er enkele watervleermuizen waargenomen. Gezien het beperkte aantal waarnemingen van foeragerende dieren van overige vleermuissoorten binnen het plangebied vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied voor overige vleermuissoorten. De

waargenomen watervleermuizen maakten ook gebruik van de vliegroute aangegeven in Figuur 8.

4.7 Huismus

Bronnenonderzoek

In de NDFF staan de afgelopen tien jaar twee waarnemingen van totaal 15 huismussen binnen 200 meter van het plangebied. Geen van deze waarnemingen zijn van broedende huismussen.

Veldonderzoek

Tijdens het onderzoek in 2022 zijn geen nestlocaties van huismussen vastgesteld in of nabij het plangebied. Er is rondom de gebouwen geen enkele waarneming van huismus gedaan. Omdat huismussen in de directe omgeving van de nestlocaties foerageren, zijn de erven geen essentieel onderdeel van foerageergebied van huismussen. Het plangebied Hippe Kip heeft geen functie voor de huismus.

4.8 Gierwaluw

Bronnenonderzoek

In de NDFF staan voor de afgelopen tien jaar meer dan 2000 waarnemingen van gierwaluwen binnen 1 km van het plangebied (NDFF). Het betreffen waarnemingen van overvliegende of foeragerende dieren die zich voornamelijk in de wijken Zwanenveld en Lindenholt bevinden. In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen van gierwaluw bekend.

Veldonderzoek

Tijdens het onderzoek zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van nestplaatsen van gierwaluw vastgesteld in het plangebied. Er zijn geen gierwaluwen waargenomen die in de buurt van de gebouwen vlogen of anderszins binding met de gebouwen vertoonden. Tijdens alle onderzoeksronden zijn groepen van maximaal 4 gierwaluwen hoog boven het plangebied waargenomen. Deze vogels hadden geen nestplaatsen in het plangebied. Het plangebied heeft geen essentiële betekenis als foerageergebied voor de gierwaluw want deze vogels gebruiken een heel groot areaal om te foerageren en zijn niet direct afhankelijk van structuren aanwezig in het plangebied. Het plangebied Hippe Kip heeft geen functie voor de gierwaluw.

4.9 Uilen (ransuil, steenuil en kerkuil)

Bronnenonderzoek

In de afgelopen tien jaar zijn vier waarnemingen van kerkuil en acht waarnemingen van ransuil gedaan binnen 1 km van het plangebied (NDFF). Een van de waarnemingen betreft een vastgesteld territorium van ransuil aan de westkant van de A73. In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend.

Veldonderzoek

Geschikte nestbomen zijn aanwezig langs de oprijlaan van de Hippe Kip en rondom het perceel van Van Rosenburgweg 27. Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van ransuil, steenuil en kerkuil of sporen van deze uilen. Een functie van het plangebied Hippe Kip voor deze soorten is uitgesloten.

4.10 Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik en sperwer)

Bronnenonderzoek

Er zijn geen nestplaatsen bekend van roofvogels in de directe omgeving van het plangebied. Wel zijn meerdere waarnemingen binnen een straal van 1 km van het plangebied gedaan van deze vier soorten (NDFF). In het plangebied zelf zijn waarnemingen bekend van boomvalk, buizerd en sperwer.

Veldonderzoek

Gedurende het veldonderzoek zijn alleen waarnemingen gedaan van de buizerd. In het plangebied was ten tijde van het veldonderzoek geen nest van buizerd aanwezig. De buizerd is meermaals waargenomen in het plangebied vliegend boven de bomen ten westen van het plangebied en in de bomen bij de Hippe Kip. Deze foerageert mogelijk sporadisch op de boerenerven in het plangebied. Het plangebied is onderdeel van het territorium van buizerd, dat ook bestaat uit de bosschages ten noorden van de Van Rosenburgweg en de akkerlanden ten westen van de A73. Omdat in de directe omgeving van het plangebied geen nestplaats is aangetroffen en aan de westkant van het plangebied nog voldoende geschikt habitat aanwezig is, is het plangebied geen essentieel foerageergebied van buizerd.

Van overige roofvogels zijn geen (nest)waarnemingen gedaan tijdens het veldonderzoek. Een essentiële functie van het plangebied voor boomvalk, havik en sperwer is uitgesloten.

4.11 Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken zijn geen andere waarnemingen gedaan van strikt beschermde soorten.

5 Effecten op beschermde diersoorten

5.1 Vermiljoenkever

Het plangebied heeft geen functie voor vermiljoenkever. Effecten van de ingreep op vermiljoenkever zijn daarom uitgesloten.

5.2 Das

Het plangebied Hippe Kip en naastgelegen plangebieden Streekweg en Teersdijk zijn essentieel onderdeel van het leefgebied van das. Plangebied Hippe Kip omvat in huidige vorm circa 5,5 ha geschikt foerageergebied (excl. bebouwing), plangebied Streekweg circa 3 ha en plangebied Teersdijk circa 1,4 ha. De ingreep zorgt ervoor dat dit foerageergebied, in totaal circa 9,9 ha, verdwijnt en dat nabijgelegen burchten hun functie verliezen. De beoogde gebiedsinrichting voor plangebied Hippe Kip, maar ook Streekweg en Teersdijk zal leiden tot versturende effecten tijdens de uitvoeringswerkzaamheden en in de toekomst door verlichting, toename aan recreatie, toename aan honden in de omgeving en mogelijk toename aan verkeersslachtoffers.

5.3 Eekhoorn

Het plangebied heeft geen essentiële functie als leefgebied voor eekhoorn. Effecten van de ingreep op de eekhoorn zijn daarom uitgesloten.

5.4 Kleine marterachtigen

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor de kleine marterachtigen bunzing, wezel en hermelijn. Effecten van de ingreep op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

5.5 Steenmarter

Door de sloop van de oude legbatterij wordt een verblijfplaats van een steenmarter vernietigd en is er risico op het doden van een steenmarter. Het verlies van een verblijfplaats van steenmarter veroorzaakt geen effecten op populatieniveau. De steenmarter komt in de omgeving van Nijmegen algemeen voor. Bij het slopen van de boerderij zijn maatregelen nodig om negatieve effecten op de steenmarter te voorkomen en/of beperken (zie paragraaf 6.1).

5.6 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Een direct negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgesloten. In het plangebied is eveneens geen essentieel foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op foerageergebied zijn uitgesloten. De essentiële vliegroute langs de Van Rosenburgweg, die door gewone

dwergvleermuis en watervleermuis wordt gebruikt, blijft bij de ingreep behouden. Mogelijk zorgt de ingreep wel voor verstoring van deze vliegroute indien met verlichting wordt gewerkt in de avonduren. Ook tijdens het gebruik van de nieuwe garagebedrijven kan verstoring door verlichting plaatsvinden. Maatregelen zijn nodig om verstoring van deze vliegroute te voorkomen (zie paragraaf 6.1).

5.7 Huismus

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor de huismus. Effecten van de ingreep op deze soort zijn daarom uitgesloten.

5.8 Gierwaluw

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor de gierwaluw. Effecten van de ingreep op deze soort zijn daarom uitgesloten.

5.9 Uilen (ransuil, steenuil en kerkuil)

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor uilen. Effecten van de ingreep op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

5.10 Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik, sperwer)

Het plangebied heeft geen essentiële functie voor boomvalk, havik en sperwer. Negatieve effecten op deze soorten zijn uitgesloten. Het plangebied is onderdeel van het territorium van buizerd. Dit betreft geen essentiële functie, waardoor de ingreep geen negatieve effecten heeft op de staat van instandhouding van buizerd.

6 Beoordeling Wet natuurbescherming en maatregelen

In dit hoofdstuk staat de toetsing aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Per soort wordt ingegaan op overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, mogelijkheden voor toepassing van de Gedragscode soortbescherming gemeenten (Stadswerk, 2020), benodigde mitigerende maatregelen en de noodzaak om een ontheffing van de Wnb aan te vragen.

6.1 Overtreding verbodsbepalingen, ontheffing Wnb en mitigerende maatregelen

Vermiljoenkever

Negatieve effecten op vermiljoenkever zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voor deze soort uitgesloten.

Das

Er worden negatieve effecten verwacht op das. Door de ingreep in plangebied Hippe Kip, alsmede in plangebied Teersdijk en Streekweg, worden verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Art. 3.10 lid 1b) overtreden. Foerageergebied verdwijnt, waardoor nabijgelegen burchten en bijburchten hun functie zullen verliezen. De ingrepen kunnen niet conform de gedragscode soortbescherming gemeenten voor ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en bestendig beheer en onderhoud (Stadswerk, 2020) worden uitgevoerd. De gedragscode schrijft voor dat essentiële onderdelen van het leefgebied dienen te worden ontzien. Er dienen maatregelen getroffen te worden voor das in het gebied, welke kunnen bestaan uit behoud van voldoende geschikt leefgebied en verbindingzones tussen verschillende leefgebieden. De beoogde plannen vergen een zeer specifieke en gedetailleerde uitwerking van mitigerende maatregelen voor das. De maatregelen dienen nader uitgewerkt te worden.

Eekhoorn

Negatieve effecten op eekhoorn zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voor deze soort uitgesloten.

Kleine marterachtigen

Negatieve effecten op kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voor deze soorten uitgesloten.

Steenmarter

De ingreep leidt ertoe dat een verblijfplaats van steenmarter verloren gaat. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.10 lid 1b, vernielen van een vaste voortplantingsplaats of rustplaats. Het doden van dieren door sloopwerkzaamheden (Wnb artikel 3.10 lid 1a) moet worden voorkomen.

Omdat het om de vernietiging van één verblijfplaats gaat kan de gemeente Nijmegen werken volgens de Gedragscode soortbescherming gemeenten (Stadswerk, 2020). Er hoeft dan geen aparte ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd. De volgende maatregelen dienen te worden uitgevoerd om het aanbod aan verblijfplaatsen te behouden en te zorgen dat er geen dieren gewond raken of gedood worden:

- Voor steenmarter dienen minimaal twee alternatieve verblijfplaatsen te worden ingericht. Aandachtspunt is dat deze voorzieningen beheer en onderhoud nodig hebben om ze als permanente verblijfplaats te laten functioneren.
- Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld voor de sloop van de boerderij (zie hoofdstuk 3.4.4 van de Gedragscode). Hierin wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat er geen dieren gedood worden en dat negatieve effecten voor de soort zoveel mogelijk voorkomen worden (buiten de voortplanting en winterperiode ongeschikt maken in de periode september/oktober).
- De sloop van het gebouw vindt plaats volgens het ecologisch werkprotocol. Er wordt aantoonbaar gewerkt volgens het protocol. Het projectdossier met het ecologisch werkprotocol wordt minimaal 5 jaar bewaard.

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen is niet aan de orde. Met de realisatie en het gebruik van de garagebedrijven kan wel een essentiële vliegroute van gewone dwergvleermuis en watervleermuis verstoord worden door het gebruik van verlichting in de mei t/m oktober. Maatregelen zijn nodig om verstoring door licht te voorkomen. Dit kan door geen werkzaamheden uit te voeren tijdens de avonduren of voor zonsopgang. Indien wel werkzaamheden in de maanden mei t/m oktober tussen zonsondergang en -opgang worden uitgevoerd dient verlichting naar beneden gericht en afgeschermd te zijn voor de omgeving. Bij het gebruik van de garagebedrijven dient verlichting alleen uit te stralen richting de garagebedrijven en dient uitstraling naar de bomenrij voorkomen te worden. Gebruik alleen verlichting waar dat voor de veiligheid van de weggebruiker of het bedrijventerrein essentieel is en gebruik lichtpunten die zo min mogelijk licht uitstralen.

Kansen

Om het plangebied voor vleermuizen te verbeteren wordt geadviseerd om groene gebieden met water, struweel en bosjes zo donker mogelijk te houden. Zorg voor ononderbroken geleiding van en naar groengebieden die vleermuizen kunnen gebruiken om langs te vliegen (struweelhagen, watergangen met begroeide oevers). Daarnaast wordt aanbevolen om bij nieuwbouw verblijfsvoorzieningen voor vleermuizen en vogels te realiseren. Verblijfplaatsen kunnen o.a. gerealiseerd worden in gevels en daken. Voor meer informatie over het creëren van verblijfplaatsen in nieuwbouw wordt verwezen naar de checklist groen bouwen: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/>.

Huismus

Negatieve effecten op huismus zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voort deze soort uitgesloten.

Gierzwaluw

Negatieve effecten op gierzwaluw zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voort deze soort uitgesloten.

Uilen (ransuil, steenuil en kerkuil)

Negatieve effecten op de uilen ransuil, steenuil en kerkuil zijn niet aan de orde. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is voort deze soorten uitgesloten.

Roofvogels (boomvalk, buizerd, havik en sperwer)

Negatieve effecten op boomvalk, buizerd, havik en sperwer zijn niet aan de orde. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is voor deze soorten uitgesloten.

7 Literatuur

- BIJ12, juli 2017a. Kennisdocument Das Meles meles. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, juli 2017b. Kennisdocument Huismus Passer domesticus. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, juli 2017c. Kennisdocument Gierzwaluw Apus apus. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, juli 2017d. Kennisdocument Steenuil Athene noctua. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, juli 2017e. Kennisdocument Kerkuil Tyto alba. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, juli 2017f. Soortenpagina Ransuil Asio otus
- BIJ12, juli 2017g. Kennisdocument Buizerd Buteo buteo. Versie 1.0, juli 2017.
- Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, 11 oktober 2017.
- Daamen, J. 2021. Quicksan Wet natuurbescherming plangebied Hippe Kip, Nijmegen. Notitie 21-0333/21.03395/JanDaa. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Daamen J., van Kessel, N., Emond, D., Verhoek, L., Olde Wolbers, R., Kalkman, M. & Anema, L.. 2022a. Onderzoek beschermde fauna Teersdijk te Nijmegen. Inventarisatie beschermde soorten, effectbepaling en maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, rapportnr. 22-234. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Daamen J., van Kessel, N., Anema, L., Emond, D., Verhoek, L. & Dorenbosch, M. 2022b. Onderzoek beschermde fauna Streekweg te Nijmegen. Inventarisatie beschermde soorten, effectbepaling en maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, rapportnr. 22-233. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- EIS, 2022. Kennisblad vermiljoenkever. <https://www.eis-nederland.nl/soortenbeleid/habitatrichtlijn/kevers/vermiljoenkever>.
- Hoefslout, G., 2014. Effectbeoordeling das plangebied Streekweg. 14-238/14,02665/GerHo. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).
- Sovon, 2022. Geraadpleegd voor telrichtlijnen boomvalk, havik en sperwer. <http://www.sovon.nl>
- Stadswerk, 2020. Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021, maart 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl
- Zoogdiervereniging, 2022. Kennisblad eekhoorn. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>
- Zoogdiervereniging, 2022. Kennisblad steenmarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

Bureau Waardenburg bv

Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849

E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl